

CHP Tüzüğündeki “Sosyal Demokrasi” Değerleri

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Per, 01/03/2012 - 10:47

Yazar: Mehmet ÇAĞIRICI

Yazının Yazıldığı Tarih: 24.02.2012

24. Şubat 2012 tarihli gazetelerde, CHP'nin yeni tüzüğünün 2. Maddesinde yer alan “**Sosyal Demokrasi**” değerlerinin oluşmasına referans olarak “Kurtuluş Savaşı” kavramının ekleneceği haberi verilmektedir.

Konu yine “Sosyal Demokrasi ”den açılmışken biz de tartışmamıza devam edelim.

CHP'nin tüzüğünde programına atıf yapılarak önce “**Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik, Devrimcilik**” kavramlarından oluşan altı ok ilkeleri sıralanıyor. Daha sonra aynı maddede bunların arkasından “Sosyal Demokrasi” nin “**Özgürlük, Eşitlik, Dayanışma, Barış, Emegın yüceliğı, Hukukun üstünlüğü, Dengeli kalkınma, Gönenc (Refah), Doğanın ve çevrenin korunması, Çoğulcu ve katılımcı demokrasi**” değerleri sıralanıyor. Ve bu değerlerin kaynağı olarak ta “insan haklarına dayanması” gösteriliyor.

Atı Ok ilkeleri Türkiye'mizin cumhuriyet tarihinde antiemperyalist Kurtuluş mücadelesinde denenmiş-sınanmış, somut içeriğı ve hatta programı olan kavramlardır.

Oysaki “**Sosyal Demokrasi**” değerlerinden "Barış", "Gönenc (Refah)", “Doğanın ve çevrenin korunması” ve “Çoğulcu ve Katılımcı Demokrasi ” kavramları hariç; bütün diğerkavramlar göreceli(izafi) ve soyut kavramlardır. Çünkü bu kavramlar tek başlarına kullandıkları zaman hiç bir şey ifade etmeyen, somut algı yaratmayan, içi doldurulmamış, sadece kulağa hoş gelen, duygusal, baştan çıkarıcı ve şiirsel sözcüklerdir.

Alalım “**Hukukun üstünlüğü**” kavramını. Bu kavram zaten “**Çoğulcu ve katılımcı demokrasi**” nin temel bir ilkesi; ayrılmaz bir bölümüdür. Tek başına anlamsızdır.

Alalım “**Dengeli kalkınma**” kavramını. Önce kalkınma nedir? Neye göre dengelidir? Kime göre dengelidir? Kalkınma, ekonomik büyüme midir? Yoksa yurttaşların eğitim seviyesinin yükselmesi, kültürel ve sosyal olanaklarının artması ve kişiliklerinin geliştirilmesi midir?

Gelelim “**Emegın yüceliğı**” ne. Yücelik ne demektir? Neye göre emek yücedir? Emek yüce olunca, emegın sosyal, siyasal avantajı nedir? Emek dalkavukluğundan, yordakçılığından başka bir anlamı yok bu kavramın.

“**Dayanışma**”! Çok etkileyici bir kavram! İnsani değerlerin giderek kaybolduğı; bencilliğın, köşe dönmeçiliğın yoğunlaştığı; zayıfın, her türlü vicdani frenden yoksun güçlüler tarafından ezildiğı bir toplumda dayanışma kavramı, çöldekiler için su kadar aziz değıl midir? Ama tek başına bu hiçte anlamlı değıl. Evet, dayanışma ama kimin için dayanışma diye sormazlar mı adama? Eğer “Emekçiler

arası dayanışma” veya “toplumda ezilenlerin, sömürenlerin, zayıfların dayanışması” veya “yardıma muhtaçlarla toplumun tamamının dayanışması” vs. amaçlanıyorsa ki, muhtemelen öyledir, o zaman çok daha somut ifade edilmelidir!

Gelelim “**Özgürlük, Eşitlik**” kavramlarına. Bu muhteşem sözcükler, 1789 Fransız devriminden beri 220 yıldır insanlığın yüreğini fetih eden ve yüzyılların özlemini dile getiren kavramlar!

Ama CHP’nin tüzüğü’nün 2.maddesinde öyle tek başlarına durup duruyorlar!

“Özgürlük” kavramı tek başına kullanıldığı zaman, muğlak, belirsiz ve soyuttur veya yoruma açıktır! Örneğin “Bireyin Özgürlüğü, devletin özgürlüğünden önemlidir” diyen **Neoliberal** özgürlük anlayışı vardır. Liberal özgürlüğün amacı, toplumun ekonomisinde **avantajlı ve imtiyazlı olan bireylerin**, kamu çıkarları adına devletin müdahalelerine karşı durmak için bu sloganı kullanmaktadırlar. Acaba CHP bu **liberal** özgürlük anlayışını mı kast ediyor?

Veya soruyu başka türlü soralım: Kime özgürlük? Bu soruya doğru yanıt ancak özgürlüğü, örneğin **siyasal** bağlamda kullanırsak somutlaşacaktır. Bugün ülkemizde hukukun üstünlüğü ilkesi çiğnenerek, yargı siyasallaştırılıyor; bunun sonucunda da yurttaşların siyasal ve toplumsal özgürlükleri resmen gasp ediliyor! Özel Yetkili Mahkemeleri, kendi yarattığı “Korku” imparatorluğunun kamçısı olarak kullanan AKP iktidarı; kendisine muhalif olan, milletvekillerini, parti liderlerini, gazeteci ve yazarları, subayları, aydınları vs. bütün siyasal özgürlüklerinden yoksun kılarak Silivri ve Hasdal hapishanelerini onlarla doldurmaktadır.

Evet, kimin özgürlüğü? CHP milletvekili olarak halk tarafından seçilmiş olduğu halde, dokunulmazlık yasal hakkına henüz sahip olduğu halde henüz Meclisin kapısının içeri adımını dahi atma fırsatını bulamayan, yemin edemeyen M. Balbay ’ın veya M. Haberal ’ın özgürlüğü mü; yoksa sevgilisini öldürdükten sonra kafasını testere ile kesen katilin özgürlüğü mü? Elbette, bizde tahmin ediyoruz ki birinci grubun özgürlüğü kastedilmektedir! Fakat bu özgürlük belirsiz, muğlak ve soyut bir biçimde yazılmıştır! Fakat bir halk partisi; program ve tüzüğü ile **açık, net ve somut** olmalıdır!

Tıpkı “Özgürlük” gibi “Eşitlik” kavramı da tek başına anlamsız değil midir?

Eğer “**Eşitlik**” kavramı da somut bir anlam kazanacaksa mutlaka bir başka toplumsal bağlam ile birlikte ifade edilmelidir. Örneğin hukuki bağlamda “Yasalar önünde her yurttaşın eşit olması” gibi. Bu anlamda eşitlik ilkesi, yeni bir talep olmaktan çok, 1982 Anayasa’ sının 10. Maddesinde de açıkça yazıldığı gibi; bütün yurttaşlar zaten “din, dil, mezhep, siyasal düşünce, cinsiyet vs. ayrımı olmaksızın, her yurttaş yasa önünde eşittir” ilkesini korumak ve savunmak anlamında tüzükte olabilir.

Toplumsal anlamda **eşitliği** ise Türkiye’de var olan **mevcut düzende** yurttaşlar düzeyinde, **bireysel** düzeyde tam anlamıyla sağlamak mutlak olarak **olanaksızdır**. Çünkü çıkarları çok farklı sınıflara ayrılmış bir toplumda bireyler farklı sosyal sınıfların birer üyesi olarak, ancak ait oldukları sınıfın konumuna göre toplumsal olanaklara sahip olabilirler. Ülkemizde sermaye; özellikle büyük sermaye çevreleri işçi ve diğer emekçilere göre imtiyazlı bir konumdadırlar. Kapitalist bir sistem olan Türkiye’de milyarlarca TL değerinde servetinin hesabını bilmeyenlerin yanında akşam evine ekmek götüremeyen insanın sosyal eşitliğinden söz edilebilir mi? Bu anlamda eşitlik ancak büyük sermayenin imtiyazının güvencesi olan üretim, finans, ulaşım, iletişim vb. araçların ve büyük sermayenin demokratik emekçi denetiminde **devletleştirilmesiyle** olanaklıdır. O halde “eşitlikte” de Kemalizm’in altı okundan “Devletçilik” ilkesi ile somut çözüm ve uygulanabilmektedir.

Kısaca, CHP; bireylerin eşit sosyal haklara ve konumlara sahip olmadığı; kimi bireylerin imtiyazlı, kimi bireylerin mağdur olduğu; sömüren ve sömürülenlerin, imtiyazlı fırsatçılarla, yoksul kurbanların, ezenle, ezilenlerin bir arada yaşadığı bir toplumda ekonomik ve sosyal alanlardaki bireylerin (**neoliberal**) özgürlük anlayışını değil, demokrasi bağlamındaki siyasal özgürlükleri (düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü vs.) savunmalıdır! Bunu program ve tüzüğüne açık ve somut olarak yazmalıdır!

CHP tüzüğü’nü demokratik yönde değiştirerek parti içinde eleştirici, verimli, yaratıcı bir tartışma ortamı yaratmayı amaçlamıştır. Bu olağan üstü olumlu bir adımdır ve CHP gibi ülkemizin tarihsel bir cumhuriyet partisinin mutlak hakkıdır. Avrupa’da gelişen ve etkili olan “Sosyal Demokrasi”

anlamında değil ama Kemalizm’in altı ok ilkeleri arasında yer almayan **DEMOKRASİ** CHP’nin en büyük ihtiyacı olan kavramdır. CHP’nin **Sosyal politikalar** için yapacağı açılımların kaynağı; Altı Ok’un “Devletçilik”, “Halkçılık” ve “Devrimcilik” ilkelerinde zaten yeterince vardır. CHP demokratik işleyişi ile ülkemizin diğer partilerine de örnek olmak zorunda olan bir partidir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, CHP tüzüğünde Sosyal Demokrasinin değerleri olarak lanse edilen değerlerin büyük bölümü süslü, etkili, kulağa ve göze hoş gelen fakat içi doldurulmamış soyut kavramlardır. CHP yakın geçmişinde Sayın Bülent Ecevit ile büyük başarılar da kazanmış bir partidir. Fakat Sayın Ecevit bir “Sosyal Demokrat” olarak değil, antiemperyalizmden hiç şaşmadan, CHP tarihinden hiç kopmadan, hakça yeni bir düzen için, demokratik bir sol için mücadele etmiş olan bir politikacıdır. Ondan öğrenilecek dersler, **CHP’nin geçmişine sadık kalması, antiemperyalist olması ve demokrasidir!**

Mehmet ÇAĞIRICI

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (16/05/2024 - 01:29 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/chp-tuzugundeki-%E2%80%9Csosyal-demokrasi%E2%80%9D-degerleri>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>